

Fakta om

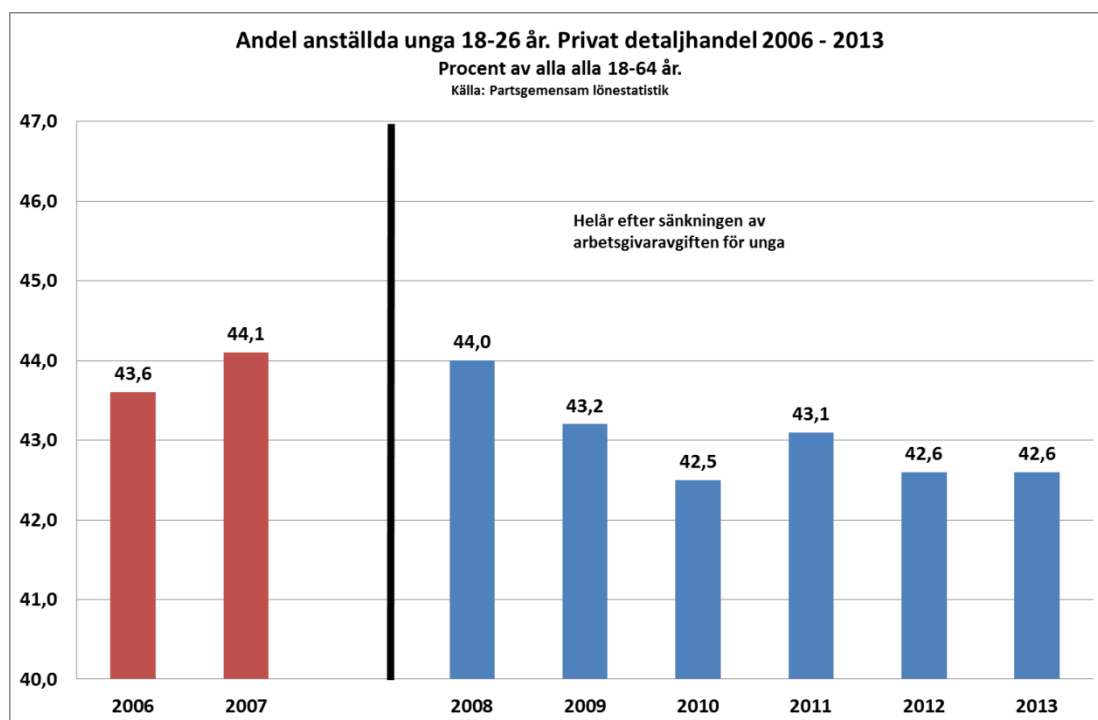
Har sex år av sänkta arbetsgivaravgifter för unga ökat sysselsättningen för unga i detaljhandeln?

Korta fakta från Handels utredningsgrupp april 2014
Stefan Carlén

Det finns fortfarande efter sex år inga empiriskt synbara effekter av att sänkta arbetsgivaravgifter för unga skulle ha ökat sysselsättningen bland unga inom detaljhandeln. Tvärtom är andelen unga färre nu än vad den var före sänkningen. Det gäller även andelen arbetade timmar för unga.

Andelen unga, och andelen arbetade timmar för unga 18-26 år

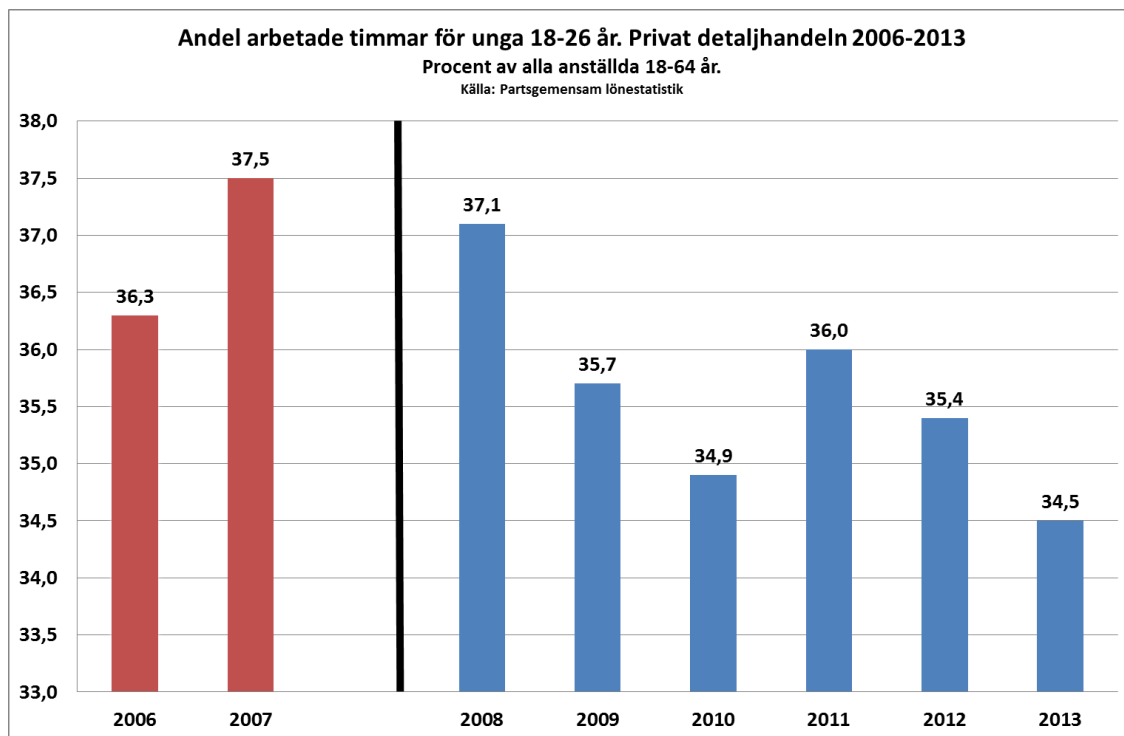
I två steg 1 juli 2007 och 1 januari 2009 har arbetsgivaravgifterna för unga sänkts. I några längre rapporter har Handels tidigare kartlagt och analyserat vad som hänt efter dessa förändringar. Blev det fler unga sysselsatta?¹ Resultatet hittills, vare sig två år, tre år eller fem år efter den första reformen fanns det några effekter på ungas sysselsättning för detaljhandeln. Istället kunde det noteras en minskande sysselsättning trots att kostnaden för att anställa unga kraftigt minskade. Nu har det gått sex helår. Omsättningen av personal är stor i branschen och det har funnits gott om tid att öka andelen unga. För såväl branschen som för samhället i stort finns ett intresse av att se om det nu gett någon effekt.

Enligt den partsgemensamma lönestatistiken är det sex helår efter den första sänkningen av ungas

¹ Stefan Carlén och Josefin Boman, *Har sänkta arbetsgivaravgifter hjälpt unga att få jobb i handeln?*, Handels rapporter 2013. Stefan Carlén, *Lägstalönerna och den svenska modellen*, Handels rapporter 2011. Linnea Björnstam och Josefine Boman, *Företagsbidrag istället för jobb*, Handels rapporter 2010.

arbetsgivaravgifter fortfarande inte möjligt att se några effekter i form av en större andel unga inom detaljhandeln. Den bild som etablerats i tidigare rapporter stärks snarare genom att det fortfarande är en något mindre andel unga som arbetar på avtalsområdet.

Om vi ser till de ungas andel av den arbetade tiden så visar den senaste statistiken att även den fortsatt att minska. Detta trots att varje arbetad timme för denna grupp är kraftigt subventionerad. Även här bekräftas den bild som funnits i tidigare rapporter.

En analys

Om lönekostnaden hade varit ett problem så borde vi nu ha sett en ökning av andelen unga när denna kostnad varit sänkt. Den enda rimliga slutsatsen är att det inte tidigare funnits något lönekostnadsproblem med att anställa unga.

Att andelen unga minskar i detaljhandeln, trots stora och dyrbara skattesubventioner, beror på branschens utveckling och behov av arbetskraft med längre erfarenhet och ökad kompetens. Ett problem med den förda utbildningspolitiken har dock varit att de yrkesförberedande gymnasieprogrammets status försämrats så mycket att de inte tillräckligt kan ge ungdomar den höjda kompetens som branschen kräver.

Företagens ägare och deras branschorganisationer driver kampanjer om att ett borttagande av denna subvention skulle drabba ungas sysselsättning negativt. Det är dock inte troligt. Den har visat sig vara en dyr och ineffektiv subvention och har kritiserats, senast från *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering*.² Deras utvärdering visade (vid en generös beräkning) att subventionen kan ha gett 6 000 – 10 000 unga jobb, till en kostnad av mellan 1-1,6 miljoner kronor per jobb. Enligt regeringen kostar subventionen 18 miljarder kronor 2014. Det motsvarar till exempel 40 000 nya heltidsanställningar inom offentlig sektor till en lön på 25 000 kronor per månad (inklusive 50 procents beräknade lönebikostnader).

Läs mer på handels.se

² IFAU, Johan Egebark och Niklas Kaunitz, *Sänkta arbetsgivaravgifter för unga*, rapport 2013:26.